

Toimialojen hiilineutraalisuuteen tähtäävät päästövähennysohjelmat vuodelle 2020

243/11.00/2019

KH 20.04.2020 § 65

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050 323 6269

ympäristöasiantuntija Anna Sjövall, puh. 040 169 9605

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Ehdotus kaupungin resurssiviisauden tiekartaksi on päätöksentekoprosessissa menossa kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustoon. Tiekartta tulee määrittelemään pääsääntöisesti *laajemmat asiakokonaisuudet* ja niiden toteuttamisen valtuustokausittain kohti vuosia 2030 ja 2035. Tiekartassa esitetyt tavoitteet muutetaan konkreettisiksi tehtäviksi ja toimenpiteiksi *toimialojen* vuosittain koottavissa *päästövähennysohjelmissä*. Päästövähennysohjelmat kattavat kaikki kaupunkiorganisaation toimialat ja toiminnot.

Päästövähennysohjelmien vuosittainen laadinta

Hiilineutraalisuuteen tähtäävien toimenpiteiden suunnittelu tulee jatkossa seuraamaan kaupungin talousarvion laadintaa. Talousarviovalmistelun yhteydessä nostetaan tiekartasta toimenpiteitä talousarvioon (esim. investointeja vaativia toimenpiteitä tai suurempia kehityshankkeita). Kaikkia tiekartan toteutukseen liittyviä toimenpiteitä ei kuitenkaan käsitellä talousarviotalsolla, mutta kunakin vuonna toteutettavat isot ja pienet toimenpiteet listataan päästövähennysohjelmiin.

Mikäli vuoden aikana nousee esille uusia hiilineutraalisuuteen tähtääviä toimenpiteitä tai hankkeita, voivat toimialat lisätä näitä päästövähennysohjelmiin.

Toimialojen päästövähennysohjelmat vuodelle 2020

Vaikka kaupungin resurssiviisauden tiekartta ei vielä ole hyväksytty, on kaupungin toimialojen hiilineutraalisuustyö jo käynnistynyt. Toimialat ovat alkuvuodesta listanneet hiilineutraalisuustyöhön liittyviä toimenpiteitä vuodelle 2020 ja näihin ns. päästövähennysohjelmiin on koottu vaikutuksiltaan, kooltaan ja tyypiltään erilaisia toimenpiteitä.

Tarkoituksena on, että tulevan vuoden päästövähennysohjelmat viedään jatkossa hyväksyttäväksi eri toimialakohtaisiin valiokuntiin joului-tammikuussa kaupunginvaltuuston vuosittaisen talousarviokäsittelyn jälkeen. Yhteenveto päästövähennysohjelmista annetaan jatkossa kaupunginhallitukselle tiedoksi helmi-maaliskuussa. Toimialojen vuoden 2020 päästövähennysohjelmista yhdyskuntatoimen ja sosiaali- ja terveystoimen ohjelmat on viety toimialakohtaisiin valiokuntiin hyväksyttäväksi, kun taas sivistystoimen ja yleishallinnon ohjelmat on tänä vuonna käsitelty em. toimialojen johtoryhmissä.

Sivistystoimen monet toimipisteet (mm. koulut, päiväkodit) ovat aktiivisesti listanneet hiilineutraalisuuteen tähtääviä toimenpiteitä. Kevään poikkeusolojen takia näitä kaikkia toimenpidelistauksia ei vielä ole ehditty muokata yhtenäiseksi kokonaisuudeksi toimialalle. Ohjelmien työstämistä jatketaan palattaessa normaalioloihin. Kaupunginhallitukselle tuodaan kuitenkin tässä vaiheessa tiedoksi lyhyempi yhteenveto päiväkotien esitetyistä toimenpiteistä ja koulujen listauksia on viety **oheismateriaaliksi** hallituksen jäsenille luottamushenkilöiden extranetissä.

Päästövähennysohjelmiin on listattu vaikutuksiltaan, tyypiltään ja kooltaan erilaisia toimenpiteitä. Yhdyskuntatoimen toimenpiteistä osa on isompia investointihankkeita (esim. katuvalojen LED-hanke) ja tai toimenpiteitä (esim. työkoneiden biodieseliin siirtyminen), joilla on suora, mitattava vaikutus kaupungin kasvihuonepäästöihin.

Sivistystoimen esittämillä toimenpiteillä on taas erittäin suuri vaikutus ympäristötietoisuuden lisäämiseen mm. lasten ja nuorten keskuudessa ja sitä kautta tavoitteena epäsuorasti vaikuttaa asukkaiden kasvihuonepäästöihin.

Sosiaali- ja terveystoimen suurin yksittäinen toimenpide vuodelle 2020 on ympäristöjärjestelmä Ekokompassin käyttöönotto palvelukeskus Villa Bredassa. Ympäristötoimella on työn alla Ekokompassijärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto koko kaupunkiorganisaatiossa ja siinä työssä Villa Breda tulee toimimaan pilottikiinteistönä.

Yleishallinnon toimenpiteiden avulla pyritään kehittämään ja luomaan yhteiset mallit hiilineutraalisuuden huomioonottamiseksi kaupunkiorganisaation eri toimintojen suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa (esim. hankintaohjeet, päätösten vaikutusten arviointimalli). Myös kestävä ruokakulttuurin edistäminen on yksi tärkeä teema yleishallinnon tämän vuoden päästövähennysohjelmassa.

Päästövähennysohjelmissa toimenpiteet on jaoteltu tiekartan ns. kaistaotsikoiden mukaisesti. Koska kaikilla toimialoilla on omat, erilaiset painopisteet hiilineutraalisuustyön toteutuksessa, ei kaikkien kaistaotsikoiden alle välttämättä ole kirjattu toimenpiteitä.

Toimialojen päästöohjelmat vuodelle 2020 **liitteenä 1**.

Päästövähennystoimenpiteiden seuranta ja raportointi

Päästövähennystoimenpiteiden toteutumisista raportoidaan osana kaupungin talousarvioseurantaa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Yksittäisten toimenpiteiden etenemistä voi jatkossa seurata myös kaupungin "*Hiilineutraali Grani*" -nettisivuille julkaistavien ns. *toimenpidekorttien* kautta. Toimenpidekortteihin kirjataan mm. toimenpiteiden tavoitteet, perustiedot, yhteyshenkilöt, mahdolliset lisätiedot sekä lyhyt tilannekatsaus toimenpiteen etenemisestä. Kortteihin lisätään myös suora linkki toimenpiteiden päätöksentekoprosessiin.

Laajempi kaupungin ympäristötyön katsaus mm. edellisen vuoden hiilineutraalisuustyön etenemisestä on tarkoitus julkaista vuosittain kesäkuussa.

Todettakoon, että vuoden 2020 voidaan katsoa olevan kokeiluvuosi, jonka aikana katsotaan, mitä kaupungin hiilineutraalisuustyön toteutus tulee jatkossa sisältämään (suunnittelu, seuranta ja raportointi). Ympäristötoimi tulee vuoden aikana yhdessä kaupungin poikkihallinnollisen ympäristöjohtoryhmän kanssa arvioimaan tätä kehitettyä ympäristöjohtamisen mallia ja tekee tarvittaessa muutoksia siihen.

KJ:

KH merkitsee toimialojen hiilineutraalisuuteen tähtäävät päästövähennysohjelmat vuodelle 2020 tiedoksi.

.....

Jäsen Salmisen tekemä ehdotus, että asia jätettäisiin pöydälle avointen asioiden ja kysymysten selvittämisen vuoksi, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.